

AÑO 1
JUNIO / JULIO
DE 2026

EL PERIÓDICO De aquí

Nº 3

LA VOZ DE NUESTROS PUEBLOS, CIUDADES Y COMARCAS

ElPeriodicodeAqui.com

Entrevista a Salvadora Pardo

► La alcaldesa de la Llosa de Ranes hace balance de la legislatura y repasa las principales actuaciones del gobierno municipal como la compra del Balneario de Santa Anna. ► P6-7

La Canal, laboratorio de biomasa

► Enguera y Navarrés albergarán un proyecto piloto, impulsado por la Diputación de Valencia, para convertir restos vegetales en biomasa con fines energéticos. ► P16

Hacia una nueva movilidad

► CARRILES BICI, CAMINOS RECUPERADOS Y CALLES PACIFICADAS MARCAN UN CAMBIO PROGRESIVO EN LA MANERA DE MOVERSE POR LA COSTERA Y LA CANAL DE NAVARRÉS ► P4

100€ DE DESCOMPTE DIRECTE *
EN IMPLANTS DENTALS

✂ Retalla este bo i presenta'l en clínica

**Recupera el teu somriure.
 Recupera la teua seguretat.**

*No acumulable a altres ofertes o descomptes. Vàlid fins al 31 de juliol de 2026. Subjecte a valoració professional.

Carralero
 CLÍNICA DENTAL AVANZADA

C/ Reina, 50 - Xàtiva
 DEMANA LA TEUA CITA ARA

📞 962 27 13 75

LavaCoop Bolbaite
 LAVANDERÍA AUTOSERVICIO

INAUGURACIÓN
SÁBADO 27 DE JUNIO
 A LAS 11:00 DE LA MAÑANA

ABIERTO TODO EL AÑO

C/ Honda 2
 BOLBAITE

Tu colada, a tu ritmo
 ¡Te esperamos!

¡Ven a descubrir tu nueva lavandería autoservicio en Bolbaite!

- ROPA DE TRABAJO
- CORTINAS Y COLCHAS
- MANTAS Y ACCESORIOS
- ROPA DE MOJAR
- ALFOMBRAS Y TEXTILES
- ABRIGOS Y CHAQUETAS
- ROPA DE MASCOTAS

TAMBIÉN TENEMOS PARA LA ROPA DE LAS MASCOTAS

EL PERIÓDICO
De aquí

Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L. no puede ser reproducida, distribuida, comunicada públicamente o utilizada, ni en todo ni en parte, ni registrada en, o transmitida por, un sistema de recuperación de información, en ninguna forma, ni por ningún medio, sea mecánico, fotoquímico, electrónico, magnético, electroóptico, por fotocopia o cualquier otro, ni modificada, alterada o almacenada sin la previa autorización por escrito de la sociedad editora. Queda expresamente prohibida la reproducción de los contenidos de Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L. a través de recopilaciones de artículos periodísticos, conforme al Artículo 32.1 de la LEY 23/2006, texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual. Para autorizaciones: redaccion@elperiodicodeaqui.com.

Carrer Pintor Rafael Solbes, 12
46017 Valencia (Valencia)

Teléfono: 691 516 509
Publicidad: 691 516 508

redaccion@elperiodicodeaqui.com
www.elperiodicodeaqui.com

DIRECTOR Y FUNDADOR:

PERE VALENCIANO
pere_valenciano@elperiodicodeaqui.com

JEFA DE REDACCIÓN:

JUDITH CELMA
judith@elperiodicodeaqui.com

Delegados:

VALENCIA:
Borja Pedrós
valencia@elperiodicodeaqui.com

CASTELLÓN:
Eva Beltran
castellon@elperiodicodeaqui.com

ALICANTE:
Hugo Moreno
alicante@elperiodicodeaqui.com

CAMP DE MORVEDRE:
Borja Pedrós
morvedre@elperiodicodeaqui.com

L'HORTA NORD:
Jorge Zaldivar
horta@elperiodicodeaqui.com

L'HORTA SUD:
Jorge Zaldivar
hortasud@elperiodicodeaqui.com

CAMP DE TÚRIA / LA SERRANÍA / RINCÓN DE ADEMUZ:
Judith Celma
turia@elperiodicodeaqui.com
laserrania@elperiodicodeaqui.com
rincon@elperiodicodeaqui.com

LA RIBERA / LA SAFOR:
Marta Collado
lasafor@elperiodicodeaqui.com
laribera@elperiodicodeaqui.com

PALANCA / MIJARES:
Eva Beltran
palanca@elperiodicodeaqui.com

LA PLANA DE UTIEL-REQUENA / LA HOYA DE BUÑOL-CHIVA / EL VALLE DE AYORA-COFRENTES

Sara de la Fuente
requenautil@elperiodicodeaqui.com
lahoya@elperiodicodeaqui.com
elvalle@elperiodicodeaqui.com

LA VALL D'ALBAIDA / LA COSTERA / LA CANAL DE NAVARRÉS
Judith Julian
vallcosteracanal@elperiodicodeaqui.com

Comerciales:

publicidad@elperiodicodeaqui.com

DIANA BALLESTAR
691 516 508
web@elperiodicodeaqui.com

DANI RIERA
636 713 236
dani@elperiodicodeaqui.com

MIRIAM SÁNCHEZ
611 624 192
secretaria@elperiodicodeaqui.com

NURIA MUÑOZ
666 41 11 85
nuria@elperiodicodeaqui.com

Coordinación:**Comercial:**

DIANA BALLESTAR
Tel. 691 516 508
web@elperiodicodeaqui.com

Eventos:
MIRIAM SÁNCHEZ
Tel. 611 624 192
secretaria@elperiodicodeaqui.com

Diseño:
JAIME SORIANO
arte@elperiodicodeaqui.com

Administración:

ESTEFANÍA MUÑOZ
administracion@elperiodicodeaqui.com

EDITA:
Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L.

IMPRESIÓN:
HENNEO PRINT, S.L.
Calle Albert Einstein, núm. 44
Pol. Ind. San Miguel Sector IV Parcela 1
Villanueva de Gállego (Zaragoza) 50830

El Periódico de Aquí La Vall d'Albaida-
La Costera-La Canal de Navarra
Depósito Legal: V-2137-2026
Periodicidad: mensual.

EDITORIAL

Redibuixar els nostres municipis

La transformació de la mobilitat a Xàtiva no és una intervenció menor ni una suma de projectes aïllats, sinó una decisió de fons sobre el model de ciutat que es vol construir. El debat no és simplement si el cotxe ha de desaparèixer, sinó quin paper ha d'ocupar en un espai urbà que durant dècades s'ha dissenyat pensant quasi exclusivament en ell.

Els carrers, les places i les voreres comencen a recuperar progressivament la seua funció original: ser espais de convivència, de trobada i de pas segur. La pacificació del trànsit, l'ampliació de voreres, la reorganització de l'aparcament o la futura xarxa de carrils bici no són mesures puntuals, sinó parts d'una mateixa estratègia per

reequilibrar l'espai públic i retornar protagonisme al vianant.

És evident que estos canvis no són neutres. Qualsevol transformació dels hàbits de mobilitat genera dubtes i resistències, especialment quan afecta rutines molt consolidades. Però també és cert que l'experiència d'altres ciutats demostra que els espais més amables per a caminar o pedalar acaben sent més segurs, més saludables i també més dinàmics des del punt de vista social i econòmic.

Este procés no es limita a Xàtiva. En la comarca es percep un canvi de tendència amb projectes de connexió ciclopeatonal, recuperació de camins tradicionals i plans de mobilitat en municipis de menor

grandària. La mobilitat sostenible deixa de ser un debat exclusiu de les grans ciutats per a convertir-se en una necessitat compartida en tot el territori.

En este context, la nova Llei de Mobilitat Sostenible reforça el marc d'actuació, en reconèixer el dret a una mobilitat segura i sostenible. Tanmateix, el seu impacte real dependrà de la capacitat d'aplicar-la amb coherència i continuïtat. Les lleis orienten, però són les polítiques concretes les que transformen els espais urbans.

El repte, en definitiva, és clar: avançar cap a una ciutat on moure's no depenga únicament del cotxe, sinó de la possibilitat real de triar com viure i utilitzar l'espai públic. Una ciutat que es redibuixa, a poc a poc, posant les persones al centre.

TRIBUNA ABIERTA

Esther Lluch

CIENTÍFICA BIOMÉDICA

La ciencia detrás de los "¿y si...?"

Imagina que mañana tienes una reunión de trabajo importante. Son las diez de la noche y estás tranquilamente en casa. No existe ningún peligro real. Sin embargo, si empiezas a pensar que algo va a salir mal, tu cuerpo puede comenzar a reaccionar como si la amenaza ya estuviera presente.

Durante mucho tiempo se creyó que el cerebro funcionaba como un simple receptor de información: ocurría algo y después reaccionaba. Hoy sabemos que funciona de una forma mucho más sofisticada. El cerebro es, en gran medida, una máquina de predicción.

Su trabajo consiste en anticipar qué puede suceder para preparar al organismo con antelación. Por ejemplo, la frecuencia cardíaca puede aumentar antes de una competición deportiva y el cuerpo puede empezar a movilizar

energía antes incluso de iniciar el ejercicio. El cerebro intenta adelantarse a las necesidades futuras.

El problema aparece cuando las predicciones son erróneas.

Si el cerebro interpreta que una situación futura será amenazante, puede activar una respuesta fisiológica antes de que ocurra. Aumenta la frecuencia cardíaca, se incrementa la tensión muscular y se libera cortisol, una de las principales hormonas relacionadas con el estrés. Lo más llamativo es que esto puede suceder aunque la amenaza nunca llegue a materializarse.

La evidencia científica respalda este fenómeno. Un metaanálisis que analizó más de 200 estudios encontró que las mayores elevaciones de cortisol aparecen cuando las personas sienten que van a ser evaluadas por

otros y perciben poco control sobre la situación. Es decir, la forma en que anticipamos un acontecimiento puede influir en nuestra respuesta biológica.

Esta capacidad predictiva también ayuda a explicar el llamado efecto nocebo. Cuando una persona espera consecuencias negativas, puede experimentar más dolor, ansiedad o síntomas físicos, incluso sin una causa biológica proporcional que los explique.

La buena noticia es que el cerebro también aprende. Por eso, una de las estrategias más eficaces para reducir el estrés anticipatorio consiste en cuestionar nuestras predicciones y contrastarlas con la realidad. Porque, en muchas ocasiones, nuestro cuerpo no responde únicamente a lo que sucede, también responde a lo que el cerebro cree que está a punto de suceder.

LA VIÑETA, POR VICENTE GARCÍA NEBOT: 'CAMUFLARSE'

REDES
SOCIALES

Seguidores @elperiodicodeaqui

▶ TOTAL 161.000

▶ PERIODICODAEQUI

▶ @AQUIVALLCOSCAN

 ▶ EL PERIÓDICO DE AQUÍ
LA VALL D'ALBAIDA - LA COSTERA -
LA CANAL DE NAVARRÉS

▶ ELPERIODICODAEQUI

TRIBUNA OBERTA

Susana Gomar

REGIDORA DE MOBILITAT

Xàtiva ha de deixar de ser l'única ciutat valenciana de més de 30.000 habitants sense carril bici

La mobilitat urbana està canviant i les ciutats modernes aposten per alternatives més segures, accessibles i sostenibles. Xàtiva també fa aquest pas amb la construcció dels seus primers carrils bici, una actuació prevista dins del Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS) i alineada amb l'Agenda Urbana i el Pla Urbà d'Actuació Municipal (PUAM).

Aquest projecte marca l'inici d'una xarxa ciclista segura i contínua que es desenvoluparà per fases. En aquesta primera etapa es posen en marxa dos eixos estratègics: l'Eix Nord, que connectarà amb la Via Verda, i l'Eix Sud, que unirà l'Albereda amb la Cova Negra.

Dos recorreguts dissenyats per a facilitar els desplaçaments quotidians amb criteris de seguretat, continuïtat i accessibilitat.

L'actuació està subvencionada per la Diputació de València a través del Pla d'Inversions (POI), que destina 2,5 milions d'euros a Xàtiva i reserva una part dels recursos a projectes de millora de la mobilitat. Es tracta, per tant, d'una oportunitat per transformar la ciutat aprofitant una inversió externa que repercutirà directament en la qualitat de vida de la ciutadania. Aquests carrils bici no estan pensats només per a les persones que ja utilitzen la bicicleta. Són una infraestructura per a tota la ciutat: estudiants, treballadors, famílies, persones majors i usuaris de vehicles de mobilitat

personal. Cal recordar que més del 90% dels desplaçaments urbans són inferiors als 3,5 quilòmetres, una distància ideal per a optar per alternatives al vehicle privat.

A més, el projecte contribuirà a ordenar millor l'espai públic i generarà noves places d'estacionament: 40 per a vehicles, 24 reservades per a persones amb mobilitat reduïda i 7 per a motocicletes.

Els beneficis són clars: més seguretat viària, més opcions de mobilitat, menys dependència del cotxe, una ciutat més saludable i un entorn urbà de major qualitat. Aquests primers carrils bici són només el començament d'una xarxa que continuarà creixent per a construir una Xàtiva més moderna, connectada i preparada per al futur.

TRIBUNA ABIERTA

Elio Cabanes

PRESIDENTE DEL CONSORCIO DE RESIDUOS V5-COR Y ALCALDE DE LA FONT DE LA FIGUERA

Los partidos políticos no son clubes de fútbol

E stamos viviendo una época en la que parece que los intereses de los partidos se antepone a los de la sociedad a la que los servidores públicos nos debemos, una época en la que se defienden las siglas políticas como si de clubs de fútbol se tratase, sin razón y solo con el ciego corazón. Una época en la que ya no somos capaces de discernir si los colectivos exigen reivindicaciones propias o si son movidos como marionetas por intereses externos.

Una época en la que el diálogo y la asunción de errores se muestran como una debilidad, cuando en realidad son la mayor fortaleza para iniciar una vía de entendimiento y de acuerdos futuros.

La política debe retroceder al punto en el que había principios ideológicos, pero estos se dejaban a un lado cuando era

necesario para alcanzar el bien común, al punto en el que llegar a acuerdos en los que todas las partes ganaban era la finalidad del diálogo y de la negociación. Porque negociar no es vencer al otro, ni imponer una postura, ni convertir cada discrepancia en una batalla.

Negociar es comprender que, para que un acuerdo sea sólido, debe ser útil para todos los implicados. En esto, la política tiene mucho que aprender del mundo empresarial. En la empresa, los acuerdos que perduran son aquellos en los que ambas partes encuentran un beneficio.

Cuando una relación se basa únicamente en la imposición, tarde o temprano se rompe, se deteriora o genera desconfianza. Ninguna alianza prospera si una parte siente que ha sido derrotada. Por eso, el buen acuerdo no nace de aplastar, al

contrario, sino de encontrar un espacio común donde todos puedan avanzar. Mi actual etapa en la presidencia del Consorcio de Residuos V5-COR está centrada en el entendimiento entre las fuerzas políticas, sin dejar de lado la optimización de la gestión, sin ese consenso el camino a seguir no satisfará a nadie, y mucho menos a la ciudadanía en los tiempos que corren.

Debemos conseguir apartar los intereses electorales y centrarnos en nuestra finalidad, servir a la sociedad. Una sociedad que no se construye desde el ruido, la confrontación permanente o la defensa ciega de unas siglas, sino desde la responsabilidad, el respeto y la voluntad real de llegar a acuerdos.

Quizá ha llegado el momento de dejar de entender la política como una competición entre bandos y volver a verla como lo que debería ser, una herramienta al servicio de la sociedad.

TRIBUNA ABIERTA

Judith Perales

ALCALDESA DE BOLBAITE

Aquí vive gente

¿Quién nos iba a decir hace unos años que lugares como Bolbaite aparecerían una y otra vez en Instagram, TikTok o en los listados de los rincones más bonitos de la Comunitat Valenciana?

¿Quién nos iba a decir que nuestro río, nuestros parajes naturales y nuestra forma de vida despertarían el interés de miles de personas que buscan naturaleza, tranquilidad y autenticidad?

Como alcaldesa, no puedo más que alegrarme. Durante mucho tiempo, los municipios de interior hemos luchado contra el despoblamiento y la falta de oportunidades.

Que hoy tantas personas quieran visitarnos significa que hemos vuelto a situarnos en el mapa. Significa actividad económica, oportunidades y futuro para nuestros pueblos.

Por eso defendemos el turismo. Lo necesitamos y lo valoramos.

Pero también creemos que ha llegado el momento de recordar algo tan sencillo como importante: aquí vive gente.

Durante mucho tiempo, los municipios de interior hemos luchado contra el despoblamiento"

Bolbaite no es un decorado ni un parque temático. Es un pueblo vivo, con vecinos y vecinas que trabajan, descansan y disfrutan de una calidad de vida que constituye uno de nuestros mayores tesoros.

Y junto a esa calidad de vida, tenemos otro gran patrimonio: nuestro entorno natural. Un espacio que forma parte de nuestra identidad y de nuestra historia. Un tesoro que no es solo de quienes vivimos aquí, sino

de todos. Por eso, quienes nos visitan son bienvenidos, pero también les pedimos que nos ayuden a cuidarlo.

Respetar los espacios naturales, recoger los residuos, seguir las indicaciones y convivir de manera responsable son pequeños gestos que marcan una gran diferencia para que demás visitantes lo continúen disfrutando.

Porque en un municipio pequeño, cualquier desperfecto tiene un impacto importante. Y porque conservar este entorno es una responsabilidad compartida. El éxito turístico solo tiene sentido si es compatible con el bienestar de quienes vivimos aquí durante todo el año y con la protección de aquello que nos hace únicos.

Queremos seguir abriendo nuestras puertas. Queremos seguir recibiendo visitantes. Pero para ello es necesario que quien nos visite lo haga desde el respeto, el cuidado y la convivencia.

Porque sí, aquí vienen visitantes. Pero, sobre todo, aquí vive gente, aquí viven nuestros vecinos y vecinas.

MOBILITAT SOSTENIBLE

La Costera i la Canal de Navarrés avancen cap a una nova mobilitat

► CARRILS BICI, CAMINS RECUPERATS I CARRERS PACIFICATS TRANSFORMEN LA FORMA DE MOURE'S A LES COMARQUES**■ JUDIT J. | XÀTIVA**

En el carrer Montcada ja no hi ha pressa. Ni clàxon, ni trànsit continu. Només passos, converses soltes i algun carret de la compra que avança sense esquivar cotxes.

Fa no tant, travessar este carrer era passar de llarg. Ara és el contrari: la gent es deté.

A pocs metres, la plaça de Sant Joan ha deixat de comportar-se com un aparcament improvisat. On abans hi havia cotxes mal encaixats, hui hi ha bancs ocupats i ombra buscada. No ha canviat el sòl. Ha canviat l'ús.

Xàtiva està canviant així: sense grans gestos visibles de colp, però carrer a carrer.

El projecte es diu Xàtiva a un pas, encara que en la pràctica no el crida ningú així al carrer. El que sí que es nota són els guals elevats que obliguen a frenar fins i tot als conductors més distrets, o les voreres que han deixat de ser estretes per a convertir-se en lloc de pas real.

El cotxe no ha desaparegut. Però ha deixat de manar.

En el carrer Cosmògraf Ramírez, el canvi al sistema de bateria inversa ha generat un 56% més de places en el mateix espai. El nou aparcament de Sant Vicent i els futurs pàrquings dissuasius en Fira completen l'estratègia: que el cotxe tinga el seu lloc, però que eixe lloc no siga el centre.

Un dels projectes més tangibles és l'itinerari per als vianants que connecta el nucli urbà amb l'entorn del Centre Comercial. Més de dos quilòmetres que abans no existien com a tals: voreres eixamplades, cinquanta arbres nous, zones de descans. Un recorregut que durant anys es feia exclusivament amb cotxe perquè caminar era incòmode, i que ara té una alternativa real.

Però la gran aposta de futur acaba de presentar-se. Xàtiva tindrà carril bici. 4, 3 quilòmetres d'infraestructura ciclista segregada, repartida en dos grans eixos que passaran la ciutat de nord a sud, amb una inversió de 963.000 euros finançats entre la Gene-

Durant les obres de transformació de la plaça Sant Joan de Xàtiva. / EPDA

Actualment l'estat de la plaça. / EPDA

ralitat Valenciana, la Diputació i l'IVACE.

L'eix nord unirà la via verda amb l'IES Lluís Simarro, el Centre de Salut, l'estació de tren i autobusos i el pavelló Paquito Coloma, discorrent per Ausiàs March i l'entorn de l'estació ferroviària. Ja té el vistiplau de la Diputació i

la licitació és imminent. L'eix sud connectarà la plaça de la Bassa amb la Cova Negra, passant per l'Ajuntament, el Centre d'Especialitats, el Centre Raimon i la Escola Oficial d'Idiomes, amb execució prevista per a 2027.

"Sense infraestructura no hi ha seguretat", va dir

el tècnic de Mobilitat de l'ajuntament durant la presentació. I té raó: el carril bici no és un capritx, és la condició mínima perquè algú deixe el cotxe a casa i agafe la bicicleta sense por.

El projecte forma part d'un Pla de Mobilitat Urbana Sostenible que preveu fins a

cinc eixos ciclistes a la ciutat. Xàtiva, que va tardar a tindre'ls, vol fer-los bé.

I fora de la ciutat, la via verda entre Xàtiva i la Pobla Llarga ja és una realitat. L'itinerari que segueix el traçat de l'antic ferrocarril de via estreta està obert al públic i connecta la Coste-

ra amb la Ribera, enllaçant més enllà amb el corredor ciclista de l'antic tren de Gandia i Dénia. Quilòmetres de recorregut sense cotxes que feia dècades que esperaven.

La comarca acompanya. No a la mateixa velocitat ni amb els mateixos recursos, però en la mateixa direcció.

Cerdà és la sorpresa. Un poble xicotet amb taxi gratuït per als seus veïns—en un entorn rural on sense cotxe propi moure's és molt difícil, això importa— i amb quatre punts de càrrega elèctrica de 360 quilowatts, entre els més ràpids de tota la Comunitat Valenciana. I la via ciclopeatonal el municipi va reclamar a la Generalitat en 2019 per a connectar Vallés, Cerdà i Xàtiva a través de la CV-567 ja és també una realitat.

L'Alcúdia de Crespins ha recuperat camins. El programa REACCIONA 2022 de la Diputació va permetre rehabilitar vies per als vianants d'interés natural, i en 2024 va reobrir el camí de Sants, un itinerari històric retornat a l'ús a peu i amb bici. Enguany té prevista una inversió de 250.000 euros en la seua renovació.

Enguera ha electrificat la seua brigada municipal. Amb fons europeus Next-Generation canalitzats a través del programa DUS 5000, l'ajuntament va adquirir un vehicle cent per cent elèctric i va instal·lar un punt de recàrrega. Una inversió de 122.905 euros—dels quals 104.469 van ser subvencionats— que convertix al municipi en exemple de com els pobles xicotets també poden fer el pas.

La Llosa de Ranes té carregadors elèctrics i negocia amb altres administracions com millorar la connexió per als vianants amb Xàtiva. No és senzill, reconeixen, però la conversa està oberta.

I a Canal de Navarrés, la Mancomunitat que agrupa set pobles—Bicorb, Bolbaite, Chella, Anna, Quesa, Estubeny i Navarrés— ha elaborat el seu propi Pla de Mobilitat Urbana Sostenible, finançat per la Diputació de València. No és habitual que una comarca rural amb municipis tan xicotets compte amb un instrument de planificació d'este nivell. A Anna, a més, es tramita la millora de la seguretat viària i la connexió ciclopeatonal en la CV-580.

Tot això succeïx amb la Llei de Mobilitat Sostenible ja en vigor des del 5 de desembre de 2025. La norma, aprovada a l'octubre d'eixe mateix any, reconeix per primera vegada el dret a moure's de manera segura i sostenible i obliga administracions i empreses a actuar en conseqüència.

CONTRA ELS INCENDIS

JO DIC **STOP**
AL **FOG**

GENERALITAT
VALENCIANA

((112))
EMERGENCIES
COMUNITAT VALENCIANA

SALVADORA PARDO Alcaldessa de La Llosa de Ranes

“HEM SIGUT MOLT EFICIENTS I MOLT DISCIPLINATS: L'AJUNTAMENT ESTÀ SANEJAT I TÉ DEUTE ZERO DES DEL 2017”

► EL GOVERN MUNICIPAL DESTACA LA COMPRA DEL BALNEARI DE SANTA ANNA, EL FUTUR CENTRE DE DIA I LA CONSOLIDACIÓ D'UNA GESTIÓ ECONÒMICA SENSE DEUTE DESDE FA ANYS

■ **JUDIT JULIAN | LA LLOSA**

L'alcaldesa de la Llosa de Ranes fa balanç de la legislatura en una entrevista en què repassa les principals actuacions del govern municipal. Entre les fites més destacades, subratlla la compra de l'antic balneari de Santa Anna, una reivindicació històrica per al municipi, i l'impuls del primer centre de dia de la localitat. També posa en valor les inversions realitzades en infraestructures, serveis públics, seguretat, esport i cultura, així com els projectes que continuaran marcant el futur del poble en els pròxims anys.

► **Quin diria que és el principal assoliment del seu equip de govern en esta legislatura i per què?**

► Sens dubte, la compra de l'antic balneari de Santa Anna. Era un projecte que ja es portava de legislatures anteriors, però culminar-lo va ser molt complicat. Estem parlant d'un paratge de 280.000 metres quadrats i, a més, ho vam haver de gestionar en un context econòmic molt ajustat, complint amb les normes del romanent de tresoreria. Quan ho vam aconseguir va ser un alleugeriment per a tot l'equip de govern i per a la corporació sencera. És un patrimoni molt important per a la Llosa de Ranes, per a la Costera i per als pobles del voltant. També destacaria el centre de dia, que serà el primer del municipi. Fins ara no n'hi havia cap. El que si teníem era un espai cedit a una associació de malalts

d'Alzheimer, que continuarà funcionant, però vam detectar que el poble necessitava molt més. Molts usuaris de la Llosa havien de marxar a altres pobles perquè ací no hi havia places. Les obres van començar a principis d'any i està previst que finalitzen a principis del 2027, amb posada en funcionament al llarg d'aquell any. Hem comptat amb una subvenció de més de dos milions d'euros i els terminis s'estan complint.

► **Quins altres projectes s'han completat durant la legislatura?**

► Hem acabat moltes coses que teníem a mitges. Un nou centre social de 500.000 euros que ja utilitzen els jubilats i ha quedat molt funcional. L'espai jove, que era una necessitat clara. També la coberta d'una pista al poliesportiu. Hem fet una inversió de més de 400.000 euros en sanejament d'aigües potables en dos carrers, que a més millorarà l'estètica del carrer quan acabe. Hem renovat lluminària, instal·lat càmeres de seguretat als polígons i accessos del poble, canviant la gespa del camp de futbol, plantats arbres... Ara comencem inversions en parcs i jardins i iniciem les obres del trinquet, amb una subvenció de 150.000 euros.

► **Hi ha algun projecte que no han pogut completar?**

► Sí, l'escola infantil. Teníem el projecte, ho hem peleat molt, però els terminis no han donat per acabar-la en esta legislatura. Sí que podem començar una prime-

L'alcaldesa de La Llosa de Ranes, Salvadora Pardo, durant l'entrevista al seu despatx. / JAVIER CAMARASA

‘

La compra de l'antic balneari de Santa Anna va ser un alleujament per a tot l'equip de govern i la culminació d'un projecte molt complex que venia d'anteriors legislatures”

ra fase. A més, el tancament de Ditets, el CAI privat que hi havia al poble i al qual l'ajuntament donava suport amb un bo infantil, ha fet més urgent esta necessitat. La caiguda de natalitat ha fet que no pogués subsistir. S'explora la possibilitat que un altre equip en faça el relleu, però de moment no és clar.

► **Quines són les principals inversions en infraestructures i serveis que s'han fet o s'estan impulsant?**

► Nosaltres el que volem és millorar les zones industrials. De fet, ara hem millorat un polígon amb una subvenció i la idea és continuar treballant en el pla urbanístic i les normes subsidiàries, perquè cal anar encarrilant-ho. També són importants les inversions en sanejament d'aigües potables. Tenim un projecte de més de 400.000 euros en dos carrers que, com et deia abans, quan finalitze, millorarà tant les infraestructures subterrànies com la imatge del carrer. A més, hem invertit en lluminària i ara començarem inversions en parcs i jardins durant el segon semestre, que ja estan en fase de projecte. En instal·lacions esportives, començaran les obres del trinquet amb una subvenció de 150.000 euros, i també hi ha millores en vestuaris, piscina, pavelló i camp de futbol, on s'ha canviat la gespa. També s'ha actuat en la rotonda

d'entrada i en l'enllumenat públic, amb millores en fanals. Finalment, estem molt al costat de les associacions del poble, reforçant el seu paper i donant suport a les seues activitats i aniversaris.

► **Com ha evolucionat la situació econòmica del poble des de l'inici de la legislatura fins ara?**

► Hem sigut molt disciplinats. L'ajuntament està sanejat des del 2017 i hem continuat amb esta política. Tenim una de les taxes d'IBI i de vehicles més baixes de la comarca i hem acabat la legislatura a zero, complint totes les regles de despesa. A més hem millorat serveis: la neteja, la recollida de residus amb el nou model de separació selectiva —que és un canvi important per als veïns, però necessari per a no ser sancionats per Europa—, i hem creat un equip de protecció civil que reforça molt la policia local.

► **Quins serveis socials i de salut s'han impulsat?**

► Estic molt contenta d'esta àrea. Hem constituït el Consell de Salut i ens hem adherit a la xarxa de salut. Treballem de manera coordinada amb el centre de salut, la farmàcia, les associacions de jubilats com TIRIUS i la regidoria de benestar social per oferir activitats de vida saludable sense que la gent haja de desplaçar-se. És un bon equip que es reuneix regularment i la resposta dels veïns és molt bona.

► **La seguretat també ha sigut una de les línies de treball del govern municipal. Quines actuacions s'han dut a terme?**

► Hem treballat per reforçar la seguretat del municipi. Hem creat un equip de Protecció Civil que complementa la tasca de la Policia Local i hem consolidat una plantilla estable perquè entenem que la seguretat és una prioritat. També hem instal·lat càmeres als polígons industrials i en diferents punts d'entrada i eixida del poble per millorar el control i la prevenció.

“
Estic molt contenta de la resposta dels veïns i veïnes; la veritat és que no m'ha defraudat ningú, és a dir, tant els que crec que són meus com els que no, i que vull que continue igual”

“
La joventut és una prioritat. Tenim un equip jove i estem en contacte constant amb ells a través de l'esport i activitats lúdiques, a banda de l'espai jove que hem acabat.”

► **I en l'àmbit de la joventut i la cultura?**

► La joventut és una prioritat. Tenim un equip jove i estem en contacte constant amb ells a través de l'esport i activitats lúdiques, a banda de l'espai jove que hem acabat. En cultura, hem aconseguit la declaració de Festa d'Interés Turístic Provincial per a la Romeria de Santa Anna de l'1 de maig, que és un assoliment molt impor-

tant. I la Fira de Roders, la fira medieval de novembre, cada any creix més i porta gent de fora a conèixer el poble i la seua història. Les festes d'agost enguany compten amb comissió de festes pròpia, cosa que sempre les fa més grans i especials.

► **Com és el teixit empresarial del municipi?**

► Estem bastant bé. Tenim una empresa artesana de formatges que s'emporta premis continuament i ha fet un relleu generacional magnífic, creant molts llocs de treball. Plasvina i Plasbal en el sector

del plàstic, molt actives i amb reconeixements recents. Una empresa pionera en la transformació de vehicles per a persones amb mobilitat reduïda, que té una plantilla notable i està fent projectes innovadors. La cooperativa agrícola continua funcionant tot i les dificultats del sector. I tenim comerços, forn, restauració... Quasi de tot. La proximitat a Xàtiva també ajuda molt perquè ens retroalimentem mútuament.

► **Quina és la situació de l'habitatge al municipi?**

► El que veiem és que hi ha moltes cases que ja no volen els hereus. Avui en dia mantenir el patrimoni costa molt, i molta gent que se n'ha anat del poble només torna en vacances. El que passa és que s'estan venent moltes cases deshabitades i les estan restaurant, sobretot al casc antic. Per tant, demanda n'hi ha i d'alguna manera es va redistribuint. De moment no veiem una gran necessitat insatisfeta en este sentit.

► **Com gestionen el tema dels animals i les colònies felines?**

► Era una aposta que al principi no teníem del tot clara, però ens hem adonat que és necessària. No pots deixar que la gent done menjar a animals fora de casa sense cap control, perquè es reproduïxen molt de pressa. Hem aconseguit establir un control gràcies a un voluntariat, i el resultat ha sigut molt positiu. Igual que amb els escrementos dels animals a la via pública hem fet campanyes perquè la gent entenga que el carrer és de tots i que cal cuidar-lo. El mobiliari urbà i els paviments se'n ressentien molt.

► **Tenen algun projecte de futur per al balneari de Santa Anna?**

► Sí, i és molt engrescador. Ara mateix estem treballant en tots els requisits administratius necessaris per presentar-nos a projectes europeus

Un instant durant l'entrevista concedida a El Periódico de Aquí. / JAVIER CAMARASA

que puguen finançar la construcció d'un nou balneari. És una feina que no es veu, però hi estem dedicant molts esforços. L'objectiu és que en un futur siga una realitat i que aquell paratge tan especial per a la Llosa torne a tindre vida.

► **Com és la situació del transport públic i la mobilitat sostenible al municipi?**

► Els usuaris del transport públic són mínims, però lluitem perquè els horaris es complisquen i fins i tot milloren. El problema és que els horaris no estan massa adaptats a les necessitats del comerç de Xàtiva, i com que la Llosa hi és molt a prop, la gent utilitza el vehicle propi. Sí que vam aconseguir una subvenció de transport que vam destinar als estudiants dels instituts de Xàtiva, i m'ha constatat que ha funcionat bé, gestionada pels mateixos alumnes. En mobilitat sostenible, ja tenim instal·lats punts de recàrrega per a vehicles elèctrics a l'entrada del poble i la idea és posar-ne més al centre. I estem negociant amb Xàtiva una via peatonal que connecte ambdós municipis, tot i que el gran repte és travessar el pont del

riu Cànyoles. Quan sorgisca l'oportunitat, hi estarem

► **Hi ha alguna novetat en les festes d'agost d'enguany?**

► De moment s'està mantenint el programa habitual. Com a novetat, enguany sí que hi ha comissió de festes, després que l'any passat no n'hi haguera, i això ho agraim molt. La comissió és fonamental perquè treballa tot l'any, no només durant les festes, sinó també organitzant activitats i recaptant per poder fer unes festes més grans i participatives. Això fa que hi haja un treball conjunt amb l'Ajuntament i que les festes d'agost es puguin viure amb més intensitat, amb els actes habituals, la música i l'ambient als carrers.

► **Es planteja presentar-se de nou a l'Alcaldia en les pròximes eleccions municipals?**

► No ho tinc confirmat, però no ho descarto. L'equip està molt a gust i jo també. Ha sigut una experiència de la qual estic contenta de servir al meu poble. Però no és una decisió meua sola, crec en els

treballs d'equip i en les decisions col·lectives. Si en les pròximes reunions de partit és la voluntat de tots, el més segur és que diga que sí.

► **Quin missatge vol deixar als veïns i veïnes de la Llosa de Ranes?**

► Fins ara jo estic molt contenta de la resposta dels veïns i veïnes. La veritat és que no m'ha defraudat ningú, és a dir, tant els que crec que són meus com els que no, i que vull que continue igual, que siga un poble, que encara que hi haja diferents idees polítiques, que hi haja unió, que tot sume, que siguem bons veïns i que la gent, el comportament que ha portat fins ara, continue igual, perquè és el millor per tenir una convivència de poble. I que ací estem a la casa del poble com a representació, però que és la casa de tots i que està oberta, és a dir, la meua agenda per telèfon o qualsevol dia puc quedar i que estem oberts a tot, perquè és un poble menut i tampoc es necessita massa administració per a dir, tinc un problema, vull parlar amb este regidor, vull parlar amb l'alcalde, estem les 24 hores, els set dies de la setmana, a la disposició.

COSMOS^{3D}

Refugios Felinos 3D

Solución a las Colonias Felinas Urbanas

Cosmos 3D presenta una respuesta eficaz, resistente y sostenible para los Municipios de toda España.

EDUCACIÓ

Xàtiva avança en les obres del CEIP Attilio Bruschetti dins del Pla Edificant

► EL PROJECTE DE MÉS DE 900.000 EUROS PERMETRÀ MODERNITZAR EL CENTRE I INCLOURÀ TAMBÉ UN NOU EDIFICI D'INFANTIL

■ JUDIT JULIAN | XÀTIVA

Les obres de reforma del CEIP Attilio Bruschetti continuen avançant segons el calendari previst dins del Pla Edificant, el programa impulsat per l'anterior govern de la Generalitat Valenciana per modernitzar les infraestructures educatives dels municipis. L'actuació s'ha convertit en una de les inversions educatives més destacades que s'estan executant actualment al municipi.

L'alcalde de Xàtiva, Roger Cerdà, ha subratllat la importància del Pla Edificant com a eina clau per a la transformació dels centres educatius del municipi. Segons ha afirmat, "el Pla Edificant ha sigut una ferramenta fonamental per a posar al dia unes infraestructures educatives que acumulaven dècades de mancances". Cerdà ha afegit que gràcies a este programa "s'han pogut impulsar actuacions molt importants per a la ciutat i donar resposta a demandes històriques de les comunitats educatives".

El govern municipal ha valorat positivament l'evolució de les obres del CEIP Attilio Bruschetti, tot i que ha expressat la seua preocupació per la situació actual del Pla Edificant a escala autonòmica. Segons el consistori, el programa ha perdut impuls durant l'actual legislatura, fet que està dificultant l'execució d'alguns projectes considerats estratègics per al futur educatiu de la ciutat.

En este sentit, l'Ajuntament ha posat especial èmfasi en la situació del futur Pla de la Mesquita, un projecte qualificat com a prioritari per a Xàtiva i que continua pendent de desbloqueig. "La construcció del nou Pla de la Mesquita és una de les grans necessitats educatives que tenim pendents. Estem treballant per trobar una solució que permeta reprendre les obres com més prompte millor i garantir que este projecte es faça realitat", ha indicat l'alcalde.

Cerdà ha remarcat també que "l'educació ha de continuar sent una prioritat per a totes les administracions" i ha defensat la necessitat de mantenir el ritme inversor en

Avancen les obres a l'Attilio Bruschetti. / EPDA

Nou aulari Josep de Ribera. / EPDA

infraestructures educatives. En este sentit, ha advertit que "no podem permetre que projectes essencials per al futur de les nostres ciutats queden paralitzats o es retarden indefinidament", ja que "invertir en educació

és invertir en oportunitats, cohesió social i en el futur de les pròximes generacions.

ACTUACIONS EXECUTADES

Les obres del CEIP Attilio Bruschetti se sumen a altres actuacions ja executades a

Millores al CIPFP La Costera. / EPDA

la ciutat en el marc del Pla Edificant, que han permés una transformació progressiva de diversos centres educatius del municipi.

Entre estes intervencions destaca la construcció del nou aulari de l'IES Josep de

Ribera, una actuació que ha suposat una inversió superior als 1,2 milions d'euros i que ha permés ampliar i modernitzar els espais docents del centre, millorant la seua capacitat i funcionalitat.

Les actuacions desenvolupades a Xàtiva dins del Pla Edificant ja superen els 3,4 milions d'euros d'inversió i han permés modernitzar i ampliar diversos centres educatius del municipi"

L'Ajuntament ha posat especial èmfasi en la situació del futur Pla de la Mesquita, un projecte qualificat com a prioritari per a Xàtiva i que continua pendent de desbloqueig"

Així mateix, al CIPFP La Costera s'han executat diverses millores que superen els 1,3 milions d'euros d'inversió. Estes actuacions han estat orientades a la millora de les instal·lacions, l'accessibilitat, l'eficiència energètica i l'adequació dels espais formatius a les necessitats actuals de la Formació Professional, un àmbit en creixement dins del sistema educatiu.

En el cas concret del CEIP Attilio Bruschetti, l'actuació actual compta amb una inversió de 902.000 euros, finançada principalment a través del Pla Edificant. Esta intervenció permetrà la modernització integral del centre i la seua adaptació a les exigències educatives actuals, millorant tant els espais interiors com exteriors del recinte escolar.

Des del consistori es remarca que el conjunt d'actuacions desenvolupades a Xàtiva dins del Pla Edificant supera els 3,4 milions d'euros, fet que, segons assenyalen, evidencia l'impacte positiu del programa en la ciutat i la seua importància en la millora de les infraestructures educatives.

CULTURA

Xàtiva posara en marxa al setembre les obres de rehabilitació del Centre Raimon

► EL CONJUNT HISTÒRIC COMPTA AMB UN PRESSUPOST TOTAL DE MÉS DE 9 MILIONS D'EUROS

■ REDACCIÓ | XÀTIVA

Xàtiva ha adjudicat de manera definitiva les obres per convertir el Reial Monestir de Santa Clara en el futur Centre Raimon d'Activitats Culturals (CRAC), un projecte que transformarà un dels edificis històrics més importants de la ciutat en un nou espai cultural.

Els treballs han estat adjudicats a la UTE Estudio Métodos de la Restauración SL - Torrecámara y Cía de Obras SA, per un import de 9.327.737,46 euros (IVA inclòs). Després de tancar els tràmits administratius, l'Ajuntament ja ha començat a coordinar amb l'empresa els preparatius previs a l'inici de les obres, que està previst que arranquen al setembre.

El projecte, signat pels arquitectes Ramon Esteve i Carlos Campos, planteja la recuperació integral del monestir, declarat Bé

Futur Deambulatori CRAC Xàtiva. / EPDA

d'Interés Cultural, combinant la conservació del patrimoni amb la seua adaptació a nous usos culturals per al municipi.

El futur CRAC estarà dedicat al llegat del cantautor xatívi Raimon i funcionarà com un espai obert a la cultura: exposicions, con-

certs, conferències, activitats educatives i propostes creatives tindran cabuda en el nou centre.

A més de la rehabilitació de l'edifici, el projecte també preveu obrir-lo més a la ciutat, connectant els espais històrics amb un recorregut visitable i mantenint l'accés pel carrer Montcada, amb especial atenció a la restauració dels elements originals del monestir.

El projecte compta amb finançament de diverses administracions, entre elles una subvenció d'1 milió d'euros de la Diputació de València dins del pla de recuperació de patrimoni.

L'alcalde, Roger Cerdà, ha destacat que es tracta d'una de les obres més importants dels últims anys per a la ciutat i ha remarcat que el projecte combina la recuperació del patrimoni amb la creació d'un nou espai cultural de referència.

EDUCACIÓ

Obertes les inscripcions per a la conciliació familiar

► LES SOL·LICITUDS ES PODEN PRESENTAR FINS EL PRÒXIM 31 DE JULIOL

■ REDACCIÓ | XÀTIVA

Xàtiva ha obert el període d'inscripció per als serveis municipals de conciliació familiar emmarcats dins del programa Xàtiva Corresponsable, corresponents al curs escolar 2026-2027. El termini estarà obert fins al 31 de juliol de 2026.

El programa té com a objectiu facilitar la conciliació de la vida laboral, formativa i personal de les famílies del municipi, i inclou dos serveis principals. D'una banda, l'Escoleta Matinera, adreçada a alumnat d'Infantil i Primària dels centres públics de la ciutat amb necessitats de conciliació familiar, que funcionarà en dies lectius en horari de 7.30 a 9.00 hores al mateix centre educatiu on estiga matriculat l'alumnat.

D'altra banda, la Ludoteca Municipal "Tecla de Borja" oferirà servei per a xiquets i xiquetes de 2 a 12 anys, en horari de vesprada de dilluns a divendres i també els dissabtes al matí.

Les sol·licituds es poden presentar presencialment a la Casa de les Dones, en horari de 8.00 a 20.00 hores, o bé per correu electrònic a casadesdones@xativa.es. A més, s'ha habilitat la possibilitat de tramitació telemàtica a través de la web municipal del programa Xàtiva Corresponsable.

Com a novetat organitzativa, les famílies que ja han sigut usuàries durant el curs 2025-2026 podran renovar la seua plaça mitjançant un full de continuïtat, sense necessitat d'aportar de nou la documentació ja presentada en convocatòries anteriors, amb l'objectiu d'agilitzar els tràmits administratius.

POLÍTICA

Més diners i temps per al Centre de Dia

■ JUDIT J. | XÀTIVA

L'Ajuntament de Xàtiva ha acordat sol·licitar a la Generalitat Valenciana una ampliació de 686.434 euros en el pressupost destinada a les obres del futur Centre de Dia per a Persones amb Diversitat Funcional, així com una pròrroga del termini d'execució fins al 30 de novembre de 2026.

La decisió, aprovada durant el ple ordinari de juny, respon a la necessitat d'assumir l'increment dels costos de l'obra i garantir la finalització d'un projecte llargament reivindicat per les famílies de

la ciutat. La nova planificació preveu que les obres conclouen a finals de novembre, que la declaració d'obra nova es tramite al desembre i que l'edifici siga cedit a la Generalitat abans d'acabar l'any.

D'altra banda, el ple va aprovar per unanimitat iniciar l'expedient perquè la Dansa del carrer Sant Josep, Carners i adjacents siga declarada Bé Immaterial de Rellevància Local. La proposta dona resposta a una reivindicació de l'associació festera del barri i pretén garantir la protecció d'una de les manifestacions

tradicionals més antigues de la ciutat.

La dansa, que s'ha mantingut viva durant generacions, destaca pel seu valor patrimonial i pel paper que ha exercit en la vida social i cultural del barri, motiu pel qual l'Ajuntament vol impulsar la seua conservació i transmissió.

El ple també va aprovar diverses mocions presentades pels grups municipals. Xàtiva Unida i PSPV van tirar endavant una proposta per reclamar a la Generalitat una major inversió a la ciutat

en els pressupostos de 2026, argumentant l'existència de diversos projectes pendents i la necessitat d'impulsar noves actuacions a Xàtiva.

Els dos grups del govern municipal també van impulsar una iniciativa per demanar a l'administració autonòmica un major control sobre la informació alimentària i l'etiquetatge dels productes.

Per la seua banda, Xàtiva Unida va aconseguir el suport unànime de la corporació per exigir al Ministeri de Transports millores en el servei de Rodalies, especialment en les

Plenari municipal de juny. / EPDA

freqüències, els horaris i les infraestructures. Així mateix, una moció presentada pel Partit Popular va rebre el suport de tots els grups per reclamar

que l'aparcament del Centre d'Especialitats l'Espanyoleto puga ser utilitzat pel veïnat fora de l'horari d'activitat educativa.

Qui manté els carrers nets? Tota Xàtiva

FemBé

DESPOBLAMENT

Cerdà, poble ideal: el municipi impulsa vida, futur i arrelament front el despoblament

▶ EL MUNICIPI, RECONEGUT COM A POBLE IDEAL PER 'NOS VAMOS PAL PUEBLO', REFORÇA EL SEU MODEL DE CREIXEMENT I APOSTA PER LA INNOVACIÓ, LA COMUNICACIÓ I LA QUALITAT DE VIDA AMB L'OBJECTIU D'ARRIBAR ALS 400 HABITANTS EN 2027

■ REDACCIÓ | CERDÀ

Cerdà ha sigut reconegut com a poble ideal dins del projecte impulsat per la plataforma Nos Vamos Pal Pueblo, una iniciativa que identifica municipis del món rural amb capacitat real per oferir qualitat de vida, oportunitats i futur.

El reconeixement arriba després d'una visita recent de l'equip del projecte al municipi, durant la qual s'han recorregut els seus carrers i espais per conèixer de primera mà el dia a dia de la localitat i els projectes en marxa. En el marc d'esta estada també s'han realitzat gravacions que permetran mostrar, en els pròxims mesos, la vida quotidiana de Cerdà, així com els seus serveis i les iniciatives de futur orientades a l'arribada de nous residents.

En les últimes setmanes, el municipi ha experimentat també una major presència en mitjans de comunicació, que s'han fet ressò de la seua evolució i del seu model de creixement, contribuint a ampliar el debat sobre el despoblament i les noves oportunitats de vida en l'entorn rural.

Un poble que vol créixer sense perdre l'essència

Amb una població que ronda els 380 habitants, Cerdà s'ha fixat un objectiu clar però simbòlic: arribar als 400 habitants en 2027. Un repte modest en termes numèrics, però rellevant en clau de continuïtat demogràfica, cohesió social i projecte de futur.

L'alcalde, José Luis Gijón, explica que es tracta d'una estratègia a llarg termini, centrada no només a créixer, sinó en fer-ho de manera sostenible:

"Volem arribar als 400 habitants, és una prioritat per a nosaltres. Estem treballant perquè viure a Cerdà siga fàcil, atractiu i realista. La resposta que estem rebent és molt positiva i volem continuar en esta línia."

Habitatge, serveis i proximitat com a base del model

El projecte de futur de Cerdà es fonamenta en la facilitació de l'accés a l'habitatge, amb opcions de lloguer assequible orientades especialment a joves i famílies que

L'equip del projecte 'Nos vamos al pueblo' junt a l'alcalde de Cerdà./ EPDA

busquen establir-se fora dels grans nuclis urbans.

El municipi es recolza també en la cooperació amb localitats pròximes, com Torrella, amb qui compartix serveis essencials com l'escola o la piscina municipal, optimitzant recursos i garantint serveis de proximitat.

En els últims anys s'han consolidat diferents projectes locals, com la millora d'instal·lacions esportives, la posada en marxa del gimnàs municipal, la creació de nous espais verds i la implantació de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics.

El resultat és un model de poble funcional, on la vida quotidiana es desenvolupa amb proximitat, accessibilitat i serveis bàsics garantits.

Un territori ben connectat i amb potencial de futur

Cerdà ocupa una posició estratègica dins de la comarca de la Costera, a pocs minuts de Xàtiva i amb connexions ràpides cap a València i altres eixos de mobilitat.

Esta ubicació, tradicionalment percebuda com a perifèrica, es reinterpreta ara com una oportunitat en un context en què el teletreball i la flexibilitat laboral permeten viure fora de les grans ciutats sense renunciar a les oportunitats professionals.

El municipi reivindica així una nova centralitat: la dels pobles que ofereixen equilibri entre tranquil·litat, connexió i qualitat de vida.

Un poble actiu que aposta per acollir i comunicar de manera nova

Més enllà de les infraestructures, el projecte de futur de Cerdà posa el focus en la dimensió comunitària i en

la vida social del municipi, amb l'objectiu de mantindre un poble actiu, participatiu i obert.

En esta línia de modernització i proximitat amb nous públics, Cerdà també s'ha convertit en un dels primers municipis de la zona amb presència activa a TikTok, amb l'objectiu d'arribar especialment a la població més jove i donar a conèixer el dia a dia del poble des d'un format més directe i visual.

Segons explica l'alcalde, José Luis Gijón, esta decisió naix d'una reflexió compartida amb el tècnic de comunicació municipal: si es vol arribar a la gent jove, cal estar on està la gent jove. "Vam pensar que era evident: si volem connectar amb nous perfils, hem d'estar en els seus canals. I un d'ells és TikTok", assenyalava.

Així, el municipi ha incorporat esta eina com una via més per a mostrar la vida quotidiana, els projectes i l'activitat local. Una aposta que ja ha començat a definir una imatge més contemporània del poble, fins al punt que des del consistori es referixen a Cerdà, amb un punt distès, com un "municipi TikToker".

Del repte demogràfic a l'oportunitat de futur

El reconeixement com a poble ideal es percep com un impuls per a continuar desenvolupant el projecte, però també com una oportunitat per a projectar el municipi cap a fora i atraure nous habitants en un context marcat per la pressió de l'habitatge a les ciutats.

Cerdà s'emmarca així dins d'un moviment més ampli de revalorització del món rural, on municipis menuts

‘

Si es vol arribar a la gent jove, cal estar on està la gent jove. Vam pensar que era evident: si volem connectar amb nous perfils hem d'estar als seus canals"

JOSE LUÍS GIJÓN
Alcalde de Cerdà

‘

L'objectiu no és només créixer en nombre d'habitants, sinó fer-ho de manera sostenible, garantint serveis, qualitat de vida i cohesió social en el municipi"

‘

Estem treballant perquè viure a Cerdà siga fàcil, atractiu i realista"

comencen a posicionar-se com a alternatives reals per a projectes de vida estables.

Un model de poble que mira cap endavant

El cas de Cerdà exemplifica una tendència creixent: la de municipis que, sense renunciar a la seua escala, aposten per reforçar serveis, comunitat i noves formes de comunicació amb l'exterior.

El missatge que projecta és clar: el futur no sempre passa per créixer cap enfora, sinó per consolidar allò que ja existix i fer-ho més viu, més connectat i més habitable.

SENTIRTE CLIENTE

- * Que te llamen por tu nombre,
no por tu turno.
- * Que te atiendan en persona,
no por una app.
- * Que te escuchen sin prisa,
y te hablen de tú a tú.
- * Que el cajero sea una opción,
no una obligación.
- * Es estar cuando vienes,
no cuando conviene.
- * Es seguir abriendo oficinas,
para estar más cerca de ti.

COSTERA-CANAL

La Mancomunitat de La Costera-Canal es prepara per a les seues festes d'estiu

► UNA PROGRAMACIÓ PLENA DE FESTA, CULTURA I TRADICIÓ, CONVERTINT CADA POBLE EN UN ESPAI DE TROBADA I CONVIVÈNCIA

■ REDACCIÓ | XÀTIVA

L'estiu festiu arranca a la primera quinzena de juny amb les celebracions de Sant Onofre a l'Alcúdia de Crespins (12 al 14 de juny), amb activitats culturals i festives que marquen l'inici del calendari estival. En este mateix període, Vallés obri la seua programació amb actes culturals, danses, sopars populars i la presentació dels festers, en un ambient de participació i música al carrer.

També al mes de juny, Rotglà i Corberà celebra les festes de Sant Joan el 26 de juny, amb un gran concert de Pep Gimeno "Botifarra", una de les cites destacades de l'inici de l'estiu a la comarca.

Al mes de juliol, Barxeta es convertix en un dels grans punts de trobada festiva de la comarca amb un programa intens que inclou proves esportives, concerts, sopars populars, teatre, activitats infantils, Moros i Cristians i actes tradicionals que omplinen els carrers durant tot el mes.

El mes d'agost concentra el gran eix festiu de la comarca, amb la Fira d'Agost de Xàtiva (15 al 20 d'agost) com a gran protagonista. La capital de La Costera es convertix en el principal punt de trobada cultural, musical i festiu del territori, amb una programació que atrau milers de visitants i que manté viva una tradició històrica de referència.

Entre els actes més destacats de la Fira, la Nit Jove reunirà alguns dels noms més potents del panorama musical valencià actual, amb les actuacions de La Fúmiga,

Cartell Fira Nit Jove Xàtiva. / EPDA

Naina i Romàntic Dimoni (ex Smoking Souls), en una de les cites musicals més esperades de l'estiu a la comarca.

Junt a la Fira de Xàtiva, Vallada celebra les seues festes patronals del 18 al 28 d'agost en honor a Sant Bertomeu, el Santíssim Crist i la Mare de Déu de Gràcia. La música, la pólvora i, especialment, la tradició dels bous —amb el "bou en corda" i el "bou embolat"— es combinen amb una àmplia programació cultural i lúdica que inclou exposicions, tallers infantils,

concerts, danses i el concurs nocturn de paelles.

En este mateix període, Montesa celebra les seues festes patronals del 21 al 31 d'agost, amb una programació que combina actes religiosos, activitats culturals i propostes festives en un entorn patrimonial únic, destacant la implicació veïnal i el valor històric del municipi.

A principis d'agost, Torrelle celebra la Festa de la Mare de Déu dels Àngels el dia 2, amb la tradicional processó del farolet i el sopar de ger-

Festes San Gil d'Enguera. / EPDA

manor, una de les cites més emotives del municipi.

També a l'agost, Llanera de Ranes celebra les seues festes majors entre finals d'agost i principis de setembre, en honor al Santíssim Crist de la Fe, la Divina Aurora i Sant Joan Baptista, amb multitud de celebracions religioses i lúdiques que omplinen el municipi de vida. La Granja de la Costera viurà la seua jornada festiva el 10 d'agost, i Novetlè sumarà les seues celebracions del 23 al 28 d'agost, amb propostes per a totes

les edats. En paral·lel, Cerdà s'incorpora amb la seua programació "L'Estiu es viu", pensada per a totes les edats, amb activitats culturals, musicals i familiars al llarg de tot l'estiu.

L'estiu festiu continuarà també a Enguera, amb les seues tradicionals Festes de San Gil, que se celebraran els dies 6 i 7 de setembre. Unes celebracions molt arrelades al municipi i conegudes pel seu caràcter singular, amb tradicions tan emblemàtiques com la festa de l'olor,

Les festes són una expressió de la identitat dels nostres pobles i una invitació a quedar-se, a viure-les i a compartir-les

JOSE LUÍS GIJÓN
PRESIDENT DE LA MANCOMUNITAT
COSTERA-CANAL

que convertixen Enguera en una parada obligada del calendari festiu de la comarca.

El calendari festiu es prolongarà amb una altra de les grans cites del territori, les Festes de Moros i Cristians de Canals, que tindran lloc els dies 25 i 26 de setembre. La música festera, les desfilades i la participació de les comparses convertixen estos festejos en una de les celebracions més representatives del municipi i en un important punt de trobada per a veïns i visitants.

En conjunt, l'estiu a La Costera-Canal es presenta com una oportunitat per a gaudir dels pobles des de la proximitat, amb una oferta que combina tradició, cultura popular, música i gastronomia.

El president de la Mancomunitat, José Luis Gijón, ha destacat que estes festes "són una expressió de la identitat dels nostres pobles i una invitació a quedar-se, a viure-les i a compartir-les amb família i amics", posant en valor la riquesa festiva del territori com a motor social i cultural.

La Mancomunitat de La Costera-Canal consolida així un estiu en què cada cap de setmana es convertix en una nova oportunitat per a gaudir del territori i de les seues tradicions.

MEDI AMBIENT

Segona fase de xarrades sobre el porta a porta

■ REDACCIÓ | XÀTIVA

L'empresa adjudicatària del servei de gestió de residus, Suce-mart, ha iniciat una segona fase de xarrades informatives en tots els municipis de la Mancomunitat de la Costera-Canal. L'objectiu és explicar de manera més detallada el funcionament del nou sistema de recollida selectiva porta a porta, amb especial atenció a la correcta separació

dels residus i als aspectes pràctics de la seua implantació.

Esta nova etapa dona continuïtat al treball informatiu previ impulsat per la Mancomunitat, a instàncies del seu president, José Luis Gijón, que va consistir en una ronda de visites per tots els municipis per explicar el canvi de model i resoldre els principals dubtes de la ciutadania. Ara, serà l'empresa Suce-mart qui as-

sumirà el protagonisme en les sessions, centrant-se sobretot en els aspectes més tècnics del sistema, com la separació de la fracció orgànica, la resta i altres tipologies de residus, així com el funcionament diari del servei.

Des de la Mancomunitat es recorda que el nou sistema porta a porta mantindrà els contenidors habituals de vidre (verd), paper i cartó (blau) i envasos

(groc), i que les xarrades també serviran per explicar els dies i horaris de recollida i el calendari de repartiment dels nous poals. Finalment, el president de la Mancomunitat ha valorat positivament la primera fase de reunions i ha animat la ciutadania a participar en esta nova ronda informativa per resoldre dubtes i facilitar la implantació del sistema.

Xarrada a Vallés de la segona fase porta a porta. / EPDA

MONTESA

El centre històric de Montesa acull la primera edició de la Nit dels Ciris

► UNA INICIATIVA VEÏNAL QUE RECUPERA L'AMBIENT DELS CARRERS DEL NUCLI ANTIC AMB ACTIVITATS I MÚSICA EN DIRECTE

■ JUDIT JULIAN | MONTESA

La localitat de Montesa viurà el pròxim 25 de juliol una nit especial amb la celebració de la seua primera Nit dels Ciris una iniciativa impulsada per l'Associació del Centre Històric amb l'objectiu de revitalitzar la vida social del nucli antic i donar a conèixer el patrimoni del municipi.

L'associació, creada l'any passat per veïns del centre històric, va nàixer amb la intenció de recuperar l'ambient de convivència que tradicionalment es vivia als carrers del poble i fomentar la participació veïnal mitjançant diferents activitats culturals i socials.

Segons explica Ariadna, integrant de l'entitat, la idea d'organitzar una Nit dels Ciris va sorgir per les característiques úniques de Montesa. "És un poble idoni per a això, amb

carrers estrets, un entorn molt pintoresc, el castell i una església molt bonica. Volem crear una nit màgica i especial per a veïns i visitants", assenyala.

La cita tindrà lloc el dissabte 25 de juliol i comptarà amb un recorregut pels carrers del barri antic il·luminats únicament per ciris, creant una atmosfera única per a passejar i gaudir de l'entorn històric. A més, l'església també s'il·luminarà per a l'ocasió i acollirà xicotets concerts d'orgue, aprofitant un dels elements patrimonials més singulars del temple.

La programació inclourà també actuacions musicals de cambra distribuïdes en diferents racons del centre històric, amb l'objectiu d'embolicar al visitant en una experiència cultural i sensorial. Per a completar la jornada, s'habilitarà una zona de

food trucks on els assistents podran sopar, prendre alguna cosa o gaudir d'un gelat durant la vetlada.

Des de l'associació destaquen que la iniciativa cerca tant atraure visitants de localitats properes com oferir als mateixos veïns un espai de trobada. "Volem que la gent torne a eixir al carrer, a passejar i a compartir moments amb els altres, com es feia antigament", expliquen.

L'Associació del Centre Històric ja ha impulsat altres activitats des de la seua creació.

Entre elles destaquen un sopar de convivència celebrada recentment en la plaça del poble i el primer berenar de San José organitzada durant les Falles. En esta última, diverses veïnes van elaborar els tradicionals bunyols seguint receptes transmises de ge-

Cartell Nit dels Ciris Montesa./ EPDA

Volem que la gent torne a eixir al carrer, a passejar i a compartir moments amb altres, com es feia antigament"

ARIADNA GRESES AYRA
INTEGRANT DE L'ASSOCIACIÓ DEL CENTRE HISTÒRIC

neració en generació, acompanyats de xocolate calent i activitats infantils.

De cara a l'estiu, l'entitat estudia també la possibilitat d'organitzar sessions de cinema a l'aire lliure, tot i que esta proposta encara no té data confirmada.

Des de l'organització animen a veïns i visitants de tota la comarca a acostar-se a Montesa el pròxim 25 de juliol per a gaudir d'una nit que promet convertir el centre històric en un escenari ple de llum, música i encant.

VALLADA

La Finestra Nou Circ./ EPDA

'Pilots' ompli de màgia i circ els carrers de Vallada

► L'ESPECTACLE A CÀRREC DE LA COMPANYIA LA FINESTRA NOU CIRC

■ REDACCIÓ | VALLADA

La companyia La Finestra Nou Circ va presentar el passat dissabte 27 de juny l'espectacle Pilots a l'avinguda dels Molins de Vallada, convertint un dels carrers del municipi en un autèntic escenari a cel obert.

L'espectacle, a càrrec de La Finestra Nou Circ, és una producció que fusiona el circ contemporani amb el teatre visual i la comèdia, creant un espectacle dinàmic i ple d'energia que va captivar tant el públic més menut com els adults.

Els artistes van desplegar tota la seua destresa i creativitat sobre l'escenari, arrancant les rialles i els aplaudiments dels assistents al llarg de tota la funció. L'acció estava emmarcada dins la Programació SARC In Itinere de la Diputació de València, un circuit itinerant que acosta les arts escèniques de qualitat als municipis de la província, i que compta en este cas amb la col·laboració de l'Ajuntament de Vallada.

Gràcies a esta iniciativa, els veïns i veïnes de Vallada van poder gaudir d'una proposta professional d'alt nivell sense haver de desplaçar-se fora del municipi.

VALLADA

La UPM de Vallada celebra el tradicional Concert de la Dona

► LA BANDA OFERIX UNA VETLADA MUSICAL SOTA LA DIRECCIÓ D'ANTONIO PERIS I BEA SALVADOR

■ REDACCIÓ | VALLADA

La Banda de Música UPM de Vallada va oferir el passat diumenge 28 de juny el Concert de la Dona a la Plaça Major de Vallada, una cita que any rere any es consolida com un dels actes culturals més especials del calendari municipal. L'escenari no podia ser més encertat: la Plaça Major, engalanada per l'ocasió, va acollir un nombre públic que va omplir l'espai per gaudir d'una vetlada musical memorable.

L'acte, organitzat conjuntament per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Vallada, la mateixa UPM i el Pacte d'Estat contra la violència de gènere, va estructurar-se en dues parts ben diferenciades. La primera va anar a càrrec del director Antonio Peris Muñoz, que va guiar la banda amb precisió i expres-

sivitat al llarg d'un repertori acurat i vibrant. La segona part va ser dirigida per Bea Salvador Martínez, qui va demostrar una vegada més el seu talent i la seua capacitat per connectar amb el públic des de la batuta, posant en relleu el paper fonamental de la dona també en la direcció musical.

El Concert de la Dona no és només un acte musical, sinó també un gest de compromís i reconeixement cap a totes les dones. En este sentit, la tria del repertori i la presència d'una directora al capdavant de la segona part van donar un missatge clar i emotiu a tots els assistents. El públic, que va seguir amb atenció i entusiasme cadascuna de les peces interpretades, va respondre amb grans aplaudiments en finalitzar cada actuació.

Una vetlada inoblidable que va demostrar, una vegada més, la qualitat i el compromís de la Banda de Música UPM de Vallada amb la cultura i amb els valors del seu poble.

VALLADA

El cantautor Andreu Valor actua a Vallada el 25 de juliol

■ REDACCIÓ | VALLADA

El cantautor Andreu Valor actuarà a la Plaça de l'Església de Vallada el pròxim 25 de juliol a les 23 hores.

Sota el títol Els Camins que Elegim, Valor presentarà el seu nou disc en un concert d'entrada lliure organitzat amb el suport de

la Diputació de València, la Generalitat Valenciana, l'Institut Valencià de Cultura i el SARC, entre altres.

Una oportunitat única per gaudir en directe de la música i la paraula d'un dels cantautors de referència de la cultura valenciana contemporània.

LA LLOSA DE RANES

L'ermita del Calvari de la Llosa de Ranes torna a omplir-se de música este estiu

► CINC CITES MUSICALS EN UN ESPAI EMBLEMÀTIC DEL MUNICIPI AMB PROPOSTES D'ÒPERA, POP, GOSPEL, BOLEROS I MÚSICA VALENCIANA

■ JUDIT J. | LLOSA DE RANES

La Llosa de Ranes torna a apostar per la cultura a l'aire lliure amb la celebració de la segona edició del cicle "Música a l'ermita", una proposta que transformarà l'ermita del Calvari en un escenari privilegiat per a la música en directe durant els mesos d'estiu.

Després de l'èxit de la primera edició, esta iniciativa impulsada per l'Ajuntament de la Llosa de Ranes, amb la col·laboració del SARC de la Diputació de València, consolida el seu objectiu d'oferir una programació cultural de

qualitat en un entorn patrimonial únic.

Al llarg de cinc diumenges consecutius, el públic podrà gaudir de diferents propostes musicals que abracen estils variats, des del òpera fins al gospel o els boleros. El cicle s'iniciarà el diumenge 5 de juliol a les 20.00 hores amb l'espectacle "Una nit d'òpera".

La programació continuarà el 12 de juliol amb "Cordes al Pop", seguida del concert "Modern Espai Gòspel Cor" el 19 de juliol. El 26 de juliol serà el torn de "Volver. Concert de boleros", mentre que el 2

Cartell Música a l'ermita 2026 / EPDA

d'agost es tancarà el cicle amb "Tribut veus valencianes".

L'alcaldesa de la Llosa de Ranes, Salvi Pardo, ha destacat la bona acollida de la iniciativa des dels seus inicis i ha subratllat la voluntat de consolidar-la dins de la programació estival del municipi. Segons ha assenyalat, es tracta d'una proposta que "combina cultura i patrimoni" i que permet

Al llarg de cinc diumenges consecutius, el públic podrà gaudir de diferents i variants propostes musicals

gaudir de la música en directe en un espai emblemàtic.

Amb esta segona edició, la Llosa de Ranes reafirma la seua

aposta per apropar la cultura a tots els públics i dinamitzar les nits d'estiu en un entorn històric i natural de gran valor.

LA COMUNITAT MISTERIOSA

Àngel Beitia

ESCRITOR, DIVULGADOR Y PRESENTADOR DE TELEVISIÓN

El rastro del silencio: Desapariciones en La Costera y La Vall d'Albaida (1930-1950)

Durante décadas, las sierras del sur de Valencia han ocultado una verdad que la memoria oral ha disfrazado de folclore. Tras los relatos de supuestos enfrentamientos entre sanadores y disputas de brujería se esconde una realidad verificable: una sucesión de ejecuciones extrajudiciales, ajustes de cuentas y violencia política que tiñó de sangre los caminos y montes de La Costera y La Vall d'Albaida.

La historiografía local y la memoria oral de las comarcas valencianas han convivido durante casi un siglo con una distorsión deliberada. Lo que en muchos pueblos se recuerda hoy como una riña de curanderos o una venganza de brujas es, en términos estrictamente forenses e históricos, el eco de una violencia sistémica. Entre 1930 y 1950, los caminos rurales y los parajes montañosos no fueron escenarios de conflictos esotéricos, sino los lugares elegidos para el ocultamiento de crímenes políticos y sociales. La clave para entender esta anomalía reside en la funcionalidad del bulo. En una época marcada por el miedo y el control férreo de la información, una desaparición forzosa no podía ser denunciada como un crimen político sin condenar al resto de la familia a la persecución o el ostracismo. Así, cuando un vecino, especialmente si era una figura diferente o con reputación

de curandero, era sacado de su casa de madrugada, la comunidad necesitaba una explicación que no desafiara al poder establecido. La narrativa de la disputa profesional o el ajuste de cuentas por brujería servía como una coartada perfecta: despojaba a la víctima de su dignidad política y convertía su muerte en un asunto privado, marginal y, sobre todo, poco político a ojos de las autoridades.

En el imaginario popular de la zona, estas historias se enriquecieron con tintes profundamente sombríos. Se hablaba de noches en las que, mujeres marcadas por el estigma de la brujería se reunían en parajes ocultos. Curanderos no solo utilizaban hierbas de la sierra, sino que poseían conocimientos prohibidos o sanar males incurables a cambio de un precio altísimo. Estas narraciones, pobladas de sombras y presagios, se convirtieron en la explicación preferida para justificar la repentina ausencia de personas que, en realidad, habían caído bajo el peso de la represión política. La «bruja» que desaparecía o el curandero que era encontrado muerto en un barranco eran, en última instancia, los reflejos deformados de ciudadanos cuyos únicos crímenes fueron sus convicciones.

Con rigor académico, estas historias carecen de sustento probatorio en lo que respecta a la magia, pero son va-

lios como documentos de trauma colectivo. Los montes que separan Xàtiva de Ontinyent fueron, en la realidad, el escenario de un control territorial brutal donde los paseos que terminaban en cunetas o fosas clandestinas se camuflaban en la narrativa popular como desapariciones voluntarias tras conflictos personales o esotéricos.

La violencia contra quienes transitaban los caminos transportando suministros, fundamental en la economía de subsistencia, fue etiquetada a menudo como crímenes cometidos por criminales comunes o «malas artes», omitiendo la autoría de grupos paramilitares o patrullas represoras. Al tachar a las víctimas de brujas o curanderos peligrosos, se justificaba su eliminación ante una sociedad conservadora, convirtiendo el crimen en un acto de limpieza social necesario.

El aura de enigma que rodea a estas desapariciones es, en última instancia, el resultado de décadas de silencio forzado. El misterio no reside en el folclore, sino en la capacidad de una sociedad para transformar el horror absoluto en una leyenda inofensiva, protegiendo así a los supervivientes de una verdad que, durante mucho tiempo, fue demasiado peligrosa para ser pronunciada en voz alta.

MEDIO AMBIENTE

Enguera impulsa inversiones de más de 1,4 millones en su territorio

► EL AYUNTAMIENTO INVIERTE EN LA PROTECCIÓN DEL MEDIO NATURAL Y LA PREVENCIÓN DE INCENDIOS FORESTALES

■ REDACCIÓN | ENGUERA

El Ayuntamiento de Enguera continúa desarrollando una importante estrategia de inversiones destinada a la protección del medio natural, la prevención de incendios forestales y la mejora del patrimonio público municipal. Durante los dos últimos años se han ejecutado o impulsado actuaciones que superan los 1,4 millones de euros y que persiguen un doble objetivo: reforzar la seguridad del territorio y mejorar los servicios e infraestructuras al servicio de la ciudadanía.

Buena parte de este esfuerzo se ha concentrado en la gestión forestal preventiva, una cuestión especialmente relevante para un municipio como Enguera, cuyo extenso término municipal está profundamente vinculado al monte mediterráneo y a los desafíos que plantea el cambio climático.

Entre las actuaciones más destacadas figura la adecuación de tres pasos de rambla especialmente vulnerables durante episodios de lluvias torrenciales, con una inversión cercana a los 150.000 euros. Esta intervención permite garantizar

Vista de la Sierra de Enguera durante un amanecer / EPDA

la comunicación y facilitar posibles evacuaciones o actuaciones de emergencia en situaciones meteorológicas adversas.

A ello se suma la mejora de la red de pistas forestales del municipio, con una inversión superior a los 120.000 euros. Estas infraestructuras resultan esenciales para asegurar el acceso rápido de los medios terrestres de extinción ante cualquier conato de incendio forestal, reduciendo los tiempos de

respuesta y aumentando la eficacia de las intervenciones.

La actuación de mayor alcance en el ámbito medioambiental ha sido la ejecución de trabajos de silvicultura adaptativa y mejora de masas forestales, con una inversión de aproximadamente 190.000 euros. Estas labores permiten reducir la carga combustible existente en el monte, generar paisajes más resilientes frente al cambio climático

y facilitar unas condiciones más seguras para las tareas de extinción en caso de incendio.

Asimismo, el Ayuntamiento ha promovido la construcción de tres nuevos depósitos de agua estratégicamente situados en zonas de interfaz agrícola-forestal, con una inversión de alrededor de 120.000 euros. La escasez de puntos de agua adecuados para los medios de extinción convierte estas infraestructuras en elementos fundamen-

tales durante las primeras fases de una emergencia, cuando la rapidez de actuación resulta decisiva para evitar la propagación del fuego.

Desde el consistorio destacan además la apuesta por una gestión eficiente de los recursos públicos, combinando distintas fuentes de financiación procedentes del Fondo de Compensación Eólica del IVACE, la Diputació de València y fondos municipales propios. Este modelo de financiación permite acometer proyectos

de mayor dimensión y generar un impacto más significativo sobre el territorio.

Junto a las actuaciones medioambientales, Enguera avanza también en la recuperación y mejora de su patrimonio público. En este sentido, está prevista una inversión de cerca de 130.000 euros para la rehabilitación integral de las antiguas casas de los maestros. El proyecto contempla la adecuación de cuatro viviendas para destinarlas a usos dotacionales, mejorando tanto su funcionalidad como sus condiciones de accesibilidad y conservación. Esta actuación será financiada a través del Fondo de Compensación Eólica del IVACE.

Por otra parte, el Ayuntamiento afrontará una de las inversiones más importantes de los últimos años con la rehabilitación de un edificio municipal para uso administrativo, una actuación que superará los 700.000 euros. De esta cantidad, 500.000 euros procederán del Plan Conviure de la Generalitat Valenciana, mientras que alrededor de 250.000 euros serán aportados por el propio consistorio.

Desde el Ayuntamiento subrayan que todas estas actuaciones responden a una visión de largo plazo basada en la protección del entorno, la adaptación al cambio climático, la mejora de los servicios públicos y la puesta en valor del patrimonio municipal. Una estrategia que busca reforzar la resiliencia del territorio y garantizar mejores condiciones de vida para las generaciones presentes y futuras.

CULTURA

Los Infames del Arte y su nueva obra

■ REDACCIÓN | ENGUERA

En Enguera el teatro es una manifestación cultural que tiene arraigo y también cantera. El grupo de teatro juvenil Los Infames del Arte volverá a subirse a los escenarios de Enguera el 26 y 27 de junio con el estreno de su nueva producción teatral, El Señor de las Moscas, una adaptación de la célebre novela de William Golding que promete convertirse en uno de los acontecimientos culturales del inicio del verano en la localidad.

La representación supone el tercer gran proyecto escénico de este colectivo formado por cerca de una treintena de jóvenes actores y actrices, consolidando una iniciativa que se ha convertido en una referencia cultural y social dentro del municipio. Tras el éxito de La Edad de la Ira en 2024 y de Sueño de una noche de verano en 2025, el grupo afronta

ahora uno de sus mayores retos artísticos.

Los Infames del Arte nacieron impulsados por el Ayuntamiento de Enguera, a través de las áreas de Igualdad y Servicios Sociales, como una iniciativa destinada a fomentar la inclusión, la igualdad, la diversidad, la cohesión social y el interés por la literatura mediante las artes escénicas. Este proyecto se desarrolla en el marco de «Enguera Diversa: Espacios Compartidos y de Cuidados», integrado en el Plan Corresponsables 2024-2025 y financiado por la Vicepresidencia Segunda y Consellería de Servicios Sociales, Igualdad y Vivienda.

Desde entonces, el proyecto ha conseguido reunir a jóvenes de distintas edades e inquietudes en torno a una experiencia artística y comunitaria que trasciende el propio hecho teatral. La nueva producción des-

taca por el importante trabajo realizado durante meses tanto sobre el escenario como detrás de él. El montaje cuenta con una cuidada escenografía y un elaborado atrezzo confeccionado por los propios participantes, incluyendo elementos representativos de la historia como una gran caracola, lanzas, estructuras de madera y diversas piezas creadas específicamente para la representación.

Además del trabajo técnico, el grupo ha apostado por una puesta en escena ambiciosa que busca trasladar al público los conflictos humanos, sociales y morales que plantea la obra original. Una propuesta que combina interpretación, diseño escénico, iluminación y trabajo colectivo para ofrecer una experiencia teatral de gran intensidad.

La experiencia de Los Infames del Arte se enmarca ade-

más en una apuesta más amplia del Ayuntamiento de Enguera por convertir la cultura, y especialmente el teatro, en una herramienta de participación, formación y cohesión social. En este sentido, desde el consistorio se estudia la posibilidad de ampliar esta línea de trabajo mediante la creación de nuevos talleres teatrales dirigidos a niños y jóvenes, con el objetivo de generar una cantera estable que permita dar continuidad al proyecto en los próximos años.

Esta visión se complementa con una programación cultural y escénica consolidada a lo largo de todo el año y con iniciativas de referencia como el Festival de Microteatro El Enguerino, que cada verano convierte distintos espacios del municipio en escenarios abiertos a la creatividad y en el que también colaboran Los Infames del Arte.

Los Infames del Arte y Microteatro 2025 / EPDA

Más allá de la mera programación de espectáculos, la voluntad municipal pasa por vertebrar la vida cultural y comunitaria de Enguera a través de las artes escénicas, favoreciendo espacios de encuentro entre generaciones, despertando inquietudes artísticas entre la juventud y fortaleciendo la colaboración con asociaciones y colectivos que comparten estos mismos valores.

Proyectos como Los Infames del Arte trascienden el ámbito estrictamente escénico para convertirse en espacios donde aprender, convivir y crear juntos, reforzando el sentimiento de pertenencia y contribuyendo a una visión compartida de Enguera como un municipio dinámico, culturalmente activo y abierto al talento de sus vecinos.

ENGUERA-NAVARRÉS

La Canal de Navarrés impulsa proyectos piloto de biomasa forestal

► LA DIPUTACIÓN DE VALENCIA INCLUYE ENGUERA Y NAVARRÉS EN SU PLAN DE BIOECONOMÍA

■ JUDIT JULIAN | VALENCIA

La Diputación de Valencia continúa impulsando su estrategia de inversión en sostenibilidad y desarrollo rural con nuevas líneas de actuación centradas en la gestión eficiente de los recursos naturales y la dinamización de las comarcas del interior. En este contexto, la institución provincial ha aprobado un paquete de medidas que incluye iniciativas de bioeconomía forestal orientadas a compatibilizar la protección del medio ambiente con la creación de oportunidades económicas en el territorio.

Entre estas actuaciones destaca el programa Biosilval, una apuesta por la conservación ambiental y el aprovechamiento sostenible de los recursos forestales, que busca reducir el riesgo de incendios, mejorar la gestión de los montes y generar actividad econó-

Entorno de La Canal de Navarrés. / EPDA

mica vinculada al entorno natural.

Dentro de este programa, la Canal de Navarrés será uno de los escenarios donde se desarrollarán proyectos piloto de aprovechamiento de biomasa forestal.

En concreto, se prevén actuaciones en municipios como Enguera y Navarrés, donde se llevarán a cabo trabajos de gestión forestal y transformación de restos vegetales, como ramas o madera residual, en astilla para uso energético.

Estas intervenciones forman parte de la línea de trabajo de bioeconomía forestal impulsada por la Diputación de Valencia, que pretende dar un uso productivo a los residuos del monte y fomentar energías más sostenibles como alternativa a los combustibles fósiles.

El objetivo del proyecto es doble: por un lado, mejorar el estado de conservación de las masas forestales y prevenir riesgos ambientales; y por otro, impulsar la actividad económica en zonas rurales mediante modelos más sostenibles y circulares.

Con estas actuaciones, la provincia refuerza su apuesta por un modelo de desarrollo que combina sostenibilidad ambiental y revitalización del interior valenciano, situando a comarcas como la Canal de Navarrés en el centro de las políticas de transición verde.

ENGUERA

Alumna de Enguera, premiada a nivel nacional

► RECONOCIMIENTO POR UN DIBUJO SOBRE BIODIVERSIDAD Y MEDIO AMBIENTE

■ REDACCIÓN | ENGUERA

Una alumna de 5º de Primaria del CEIP Eduardo López Palop de Enguera ha sido galardonada en el Concurso Nacional de Dibujo del Día de los Árboles, los Áridos y la Biodiversidad, organizado por la Federación de Áridos.

La estudiante participó el pasado mes de abril, junto a sus compañeros de centro, en una jornada medioambiental celebrada en la gravera de El Barraquero, donde se llevó a cabo una plantación de árboles impulsada por la empresa Cales de la Plana.

Durante la actividad, los escolares también conocieron de cerca la labor del sector de los áridos gracias a una sesión didáctica de-

sarrollada por Sibelco Minerales, en la que pudieron descubrir la importancia de estas materias primas y su papel en la vida cotidiana.

El dibujo premiado recoge las experiencias vividas por la alumna durante esta jornada, centrada en la biodiversidad, la sostenibilidad y el respeto por el medio ambiente.

El concurso forma parte de las iniciativas que impulsa la Federación de Áridos para acercar a los más jóvenes la realidad del sector y fomentar valores relacionados con la protección del entorno natural, la economía circular y el desarrollo sostenible.

Este reconocimiento sitúa a la estudiante de Enguera entre los alumnos premiados a nivel nacional y pone en valor la participación de los centros educativos del municipio en actividades de sensibilización ambiental.

ANNA

La Diputación destina 100.000 euros a la Albufera de Anna

► LA INVERSIÓN PERMITIRÁ RECUPERAR Y PROTEGER ESTE ESPACIO NATURAL EMBLEMÁTICO DEL MUNICIPIO

■ JUDIT JULIAN | ANNA

La Diputación de Valencia ha aprobado una subvención de 100.000 euros destinada a la recuperación de la isla de la Albufera de Anna, uno de los espacios naturales más emblemáticos y visitados del municipio.

Esta actuación tiene como objetivo intervenir en un enclave de gran valor ambiental y paisajístico que, con el paso del tiempo, ha ido sufriendo un deterioro progresivo debido a factores naturales. La inversión permitirá llevar a cabo trabajos de mejora y conservación para garantizar su recuperación.

El proyecto se enmarca dentro de la línea de actuación de la Diputación de Va-

El presidente Mompó y las vicepresidentas. / EPDA

lencia en materia de protección del patrimonio natural de la provincia, con especial atención a aquellos espacios que, además de su valor ecológico, forman parte de la identidad de los municipios y suponen un atractivo turístico relevante.

La intervención prevista busca no solo restaurar el estado ambiental de la isla, sino también asegurar su conservación a largo plazo,

reforzando la protección del entorno y favoreciendo un uso más sostenible del espacio.

Asimismo, la recuperación de este enclave contribuirá a poner en valor uno de los recursos naturales más característicos de Anna, que forma parte de su imagen turística y de su patrimonio local, frecuentado tanto por vecinos como por visitantes durante todo el año.

CHELLA

Mural realizado por niños y jóvenes del municipio. / EPDA

Chella celebra el Orgullo LGTBI+ con un nuevo mural

► UN PROYECTO REALIZADO POR NIÑOS Y JÓVENES DEL MUNICIPIO

■ REDACCIÓN | CHELLA

El Ayuntamiento de Chella ha conmemorado este año el Día Internacional del Orgullo LGTBI+ con la creación de un mural colectivo dedicado a la diversidad, ubicado en la zo-

na deportiva del Parque de la Fuente.

La obra representa los colores de la bandera arcoíris como símbolo de respeto, igualdad, libertad e inclusión. Bajo este arcoíris, se muestra a un niño y una niña jugando juntos, destacando la importancia de la convivencia y de unos espacios públicos seguros y abiertos para todas las personas.

Desde el consistorio han destacado el carácter participativo de la iniciativa, ya que el mural ha sido realizado con la colaboración de niños, niñas y jóvenes del municipio, que han aportado sus pinceladas al proyecto. Esta participación ha convertido la obra en un reflejo del compromiso de las nuevas generaciones con una sociedad más inclusiva y respetuosa.

CARLOS F. Entrenador nacional de fútbol

“SER CAMPEÓN DE ESPAÑA FUE UN LOGRO MUY ESPECIAL”

► ACTUAL IMPULSOR DEL FÚTBOL FEMENINO EN EL PROYECTO VALENTA DE LA FFCV

■ JUDIT JULIAN | ANNA

En esta entrevista hablamos con Carlos Ferrero, entrenador nacional con una amplia trayectoria en el fútbol formativo, el fútbol masculino y proyectos de desarrollo deportivo. A lo largo de su carrera ha sido director deportivo, segundo entrenador en Tercera RFEF y miembro de la captación de la Academia del Valencia CF, además de formar parte actualmente del proyecto Valenta de la Federación Valenciana de Fútbol.

► Para empezar, cuéntenos un poco tu trayectoria profesional

► Soy entrenador nacional. He estado 13 años como

director deportivo de la Escuela de Fútbol de la Canal. Después de esa etapa, he trabajado como segundo entrenador en el Olímpic de Xàtiva en Tercera RFEF, también un año en la captación de la Academia del Valencia CF, y actualmente formo parte de la Federación Valenciana de Fútbol en el proyecto Valenta.

► El año pasado consiguió un logro muy importante con la selección de centros penitenciarios, ¿cómo fue esa experiencia?

► El 2 de junio de 2025, mi equipo de la selección valenciana de centros penitenciarios se proclamó campeón de España. Fue un camino

Luis de la Fuente junto a Carlos Ferrero. / EPDA

muy bonito. Empezamos en cuartos de final contra Murcia, después pasamos a semifinales en Sevilla contra equipos de Andalucía y Extremadura, y finalmente llegamos a la final contra Galicia, donde ganamos 4-1. Fue un logro histórico para la Federación Valenciana, ya que era la primera vez que se conseguía este título.

► ¿Cómo fue para usted la experiencia de entrenar en un centro penitenciario?

► Para mí fue una experiencia nueva. Cuando me lo propusieron acepté sin dudarlo porque creo que el fútbol no entiende de barreras ni prejuicios. El deporte une personas, culturas e idiomas. Entrar en ese contexto fue muy enriquecedor y, además, conseguimos ser campeones de España, algo muy especial para cualquier entrenador.

► Actualmente trabaja en el proyecto Valenta, ¿en qué consiste exactamente?

► El proyecto Valenta pertenece a la Federación Valenciana de Fútbol y está enfocado en el crecimiento del fútbol femenino en toda la Comunidad Valenciana. Su objetivo es aumentar el número de jugadoras federadas y de equipos femeninos, y está teniendo muy buenos resultados, con un crecimiento constante cada año.

► ¿Es tu primera experiencia en el fútbol femenino?

‘

Cuando me lo propusieron acepté sin dudarlo porque creo que el fútbol no entiende de barreras ni prejuicios”

► Sí, es mi primera experiencia en el fútbol femenino. Está siendo un aprendizaje continuo y un reto muy interesante para mí. Hay mucho margen de mejora, pero el crecimiento es muy grande y muy positivo.

► ¿Cómo ve la evolución del fútbol femenino actualmente?

► El crecimiento es muy notable. Cada año aumentan las licencias y los equipos federados. Además, las nuevas generaciones tienen referentes muy importantes como Alexia Putellas o Aitana Bonmatí, lo que ayuda mucho a que más niñas se interesen por este deporte. Actualmente, el fútbol femenino español está en un nivel muy alto a nivel mundial.

CHELLA

‘Vincles’ impulsa desde Chella el emprendimiento en la comarca

► EL MUNICIPIO ACOGE UN ENCUENTRO RURAL DE EMPRESAS Y EMPRENDEDORES

■ REDACCIÓN | CHELLA

La comarca de La Canal de Navarrés será escenario el próximo 16 de julio de 2026 del encuentro “VINCLES: Iniciativas Empresariales para la Innovación y el Futuro Rural en La Canal”, una jornada pensada para reunir a empresas, emprendedores y agentes del territorio con el objetivo de compartir experiencias y generar nuevas oportunidades de colaboración.

El encuentro se celebrará de 17:00 a 19:00 horas en Bodega Eras, en Chella, un espacio que acogerá esta cita enfocada a poner en común ideas y proyectos que están ayudando a dinamizar el medio rural y a afrontar retos como la despoblación o la falta de oportunidades laborales

en los municipios más pequeños.

La iniciativa busca crear un punto de encuentro entre personas que ya están emprendiendo en la zona o que quieren hacerlo, con la idea de generar conexiones que vayan más allá del propio evento. Durante la jornada se pondrán en valor distintos casos de éxito de negocios implantados en la comarca, mostrando cómo es posible desarrollar proyectos viables en el entorno rural.

“VINCLES” está organizado por el proyecto LABORA de la Federación Valenciana de Municipios y Provincias (FVMP), dentro de sus acciones de apoyo al emprendimiento y al desarrollo local. También participan entidades como LABORA, el SEPE, la Mancomunidad de La Canal de Navarrés, la marca turística La Canal Territorio Turístico y el Ayuntamiento de Chella.

Además del espacio de ponencias y networking, el programa incluirá la presentación del proyecto de Bo-

El objetivo es impulsar el emprendimiento rural, la innovación y la creación de redes de colaboración en la comarca

dega Eras por parte de sus responsables, así como una cata gratuita de sus productos, pensada como un momento más distendido para favorecer el intercambio entre asistentes.

Desde la organización se invita a participar a emprendedores, autónomos, empresas, asociaciones y cualquier persona interesada en el desarrollo de la comarca, con el objetivo de seguir sumando iniciativas que refuercen el tejido económico y social del territorio.

El objetivo es impulsar el emprendimiento rural, la innovación y la creación de redes de colaboración en la comarca

Encuentro de Emprendedores y Empresas de La Canal.
BODEGA ERAS (Chella); Bo. Eras, 22. Chella.
16 de julio de 2026, de 17 a 19h

GENERALITAT VALENCIANA

LABORA — Servei Valencià d'Ocupació i Formació

SEPE

FVMP

COLABORA:

BODEGA ERAS

La Canal

LA CANAL DE NAVARRÉS